

CZESKA MAŁOPOLSKA

**ČESKÝ KRAKOV,
ČESKÉ MALOPOLSKO**

Wydawca/Vydavateľ:

Stowarzyszenie MANKO/Sdružení MANKO

ul. Siarczki 16
30-698 Kraków
tel./fax: 12 429 37 28
www.manko.pl

Teksty/Obsah:

opracowane przez „Pracownia na Pastwiskach” na podstawie książki *Czeska Małopolska* autorstwa Leszka Mazana zpracowała „Pracownia na Pastwiskach” na základě knihy *Český Krakov, české Malopolsko* autora Leszka Mazana

Tłumaczenie/Překlad:

Renata Putzlacher, Agnieszka Buchtová

Rysunki/Illustrace:

Marcin Żerański

Koncepcja graficzna, skład/Grafický koncept, sazba:

Jarosław Szczurek

ISBN: 978-83-936124-0-6, wydanie I, Kraków 2012

 Małopolska
KRAKÓW Region

 POLSKÝ
INSTITUT
PRAHA

 Manko
Stowarzyszenie

Projekt zrealizowano ze środków finansowych Województwa Małopolskiego w ramach konkursu ofert z turystyki pn. Małopolska Gościnnia/
Projekt je realizován z finančních prostředků Małopolského vojvodství v rámci soutěže turistických nabídek „Pohostinné Malopolsko”.

O MAŁOPOLSCE

Małopolska to kraina historyczna położona w południowo-wschodniej Polsce.

Stolica regionu: Kraków

Większe miasta: Tarnów, Nowy Sącz, Oświęcim

Powierzchnia: 15 190 km² (ok. 5% powierzchni Polski)

Liczba mieszkańców: 3,28 mln osób (ok. 8% ludności Polski)

Tatry – widok na Gubałówkę/Pohled z Gubałówki, fot. J. Gorlach

Czorsztyn i Niedzica, fot. UMWM

Kopalnia soli w Wieliczce/Solný důl ve Veličce, fot. UMWM

Lajkonik, fot. Piotr Barszczowski

Zalipie, fot. Ł. Olszewski

KRAJOBRAZ:

- ✓ najwyższy szczyt – **Rysy: 2 499 m n.p.m.**
- ✓ góry – **Tatry, Beskidy, Pieniny, Gorce**
- ✓ pogórza – **Pogórze Karpackie**
- ✓ wyżyny – **Wyżyna Krakowsko-Częstochowska**
- ✓ niziny – **Nizina Nadwiślańska** (Dolina Wisły)
- ✓ główne rzeki – **Wisła, Dunajec, Poprad, Raba, Skawa, Biała**
- ✓ zbiorniki wodne: **Czorsztyński, Rożnowski, Czchowski, Dobczycki, Klimkówka**
- ✓ najwyżej położone, najczystsze jeziora: **Morskie Oko, Czarny Staw, jeziora Doliny Pięciu Stawów**
- ✓ największa i najgłębsza jaskinia – **Jaskinia Wielka Śnieżna – ponad 22 km korytarzy, 824 m głębokości**

GEOGRAFIE:

- ✓ najwyższa hora – **Rysy: 2 499 m. n. m.**
- ✓ pohóří – **Tatry, Beskydy, Pieniny, Gorce**
- ✓ podhůří – **Karpatské podhůří**
- ✓ vrchoviny – **Krakovsko-čenstochovská vrchovina**
- ✓ nížiny – **Poviselská nížina** (údolí Visly)
- ✓ hlavní toky – **Wisla, Dunajec, Poprad, Raba, Skawa, Biała**
- ✓ vodní nádrže – **Czorsztynská, Rożnovská, Czchovská, Dobczycká, Klimkówka**
- ✓ nejvýše položená a nejčistší jezera – **Mořské oko, Černé pleso, jezera v Údolí pěti jezer**
- ✓ největší a nejhlubší jeskyně – **Velká sněžná jeskyně – více než 22 km chodeb, 824 m hluboká**

Zdjęcia/foto:

Babia Góra, fot. D. Zaród

Dom Zdrojowy w Krynicy
źródu/Krynica-Zdrój,
fot. J.Mysiński

Maczuga Herkulesa
Pieskowa Skala,
fot. Dariusz Zarod

DLACZEGO MAŁOPOLSKA?

- ✓ **dla ducha i świadomości**
8 miejsc UNESCO
- ✓ **dla zdrowia i urody**
9 miejscowości uzdrowiskowych
- ✓ **dla zachwytu pięknem i naturą**
6 parków narodowych
- ✓ **dla relaksu**
4 baseny geotermalne
- ✓ **dla zaznania nowych doświadczeń**
sptyw Przelomem Dunajca
- ✓ **dla wiedzy i zmysłów**
liczne ekspozycje muzealne, ponad 4 250 km szlaków tematycznych
- ✓ **dla krzepy i rekreacji**
ponad 2 600 km szlaków rowerowych
- ✓ **dla treningu i zachwytu pięknem**
ponad 3 360 km szlaków górskich
- ✓ **dla przyjemności i wygody**
około 300 wyciągów narciarskich
- ✓ **dla przyjemności i sprawności fizycznej**
około 250 km tras narciarskich
- ✓ **dla ducha rywalizacji**
2 pola golfowe

PROČ PŘÁVĚ MALOPOLSKO?

- ✓ **pro duši a mysl**
8 památek UNESCO
- ✓ **pro péči o zdraví a krásu**
9 lázeňských oblastí
- ✓ **pro přírodní krásy**
6 národních parků
- ✓ **pro relaxaci**
4 geotermální koupaliště
- ✓ **pro zcela nové zážitky**
plavba údolím Dunajce na pltích
- ✓ **pro vědomosti a vzdělání**
řada muzejních expozic, více než 4 250 km tematických tras
- ✓ **pro utužení těla a pro potěchu očí**
více než 3 360 km horských tras
- ✓ **pro trénink a rekreaci**
více než 2 600 km cyklistických stezek
- ✓ **pro potěšení a pohodlí**
kolem 300 lyžařských vleků
- ✓ **pro potěšení a fyzickou zdatnost**
kolem 250 km lyžařských sjezdovek
- ✓ **pro soutěživého ducha**
2 golfová hřiště

Kraków/Krakov, fot. Mateusz Zaręba

JAK DOJECHAĆ DO MAŁOPOLSKI?

- ✓ **samolotem** – przylatując na **Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice** oddalony od Krakowa o około 11 km. Z lotniska w Balicach do Krakowa kursują pociągi szybkiej linii, autobusy, taksówki;
- ✓ **pociągiem** – dzięki bezpośredniemu **połączeniu kolejowemu z Pragą**;
- ✓ **autobusem** – przyjeżdżając z Pragi do Krakowa; przewozy autobusowe do dużych miast w Polsce oraz lokalne na terenie Małopolski i Krakowa obsługuje **Regionalny Dworzec Autobusowy w Krakowie**;
- ✓ **samochodem** – przekraczając granicę na jednym z przejść polsko-czeskich i dalej jadąc siecią dróg krajowych, lokalnych lub płatną autostradą **A4 na odcinku Katowice-Kraków**.

JAK SE DOSTAT DO MALOPOLSKA?

- ✓ **letadlem** – přilet na letiště **Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice** vzdálené necelých 11 km západně od centra Krakova. Z letiště Balice jezdí do Krakova regionální rychlíky, autobusy, 24 hodin denně jsou k dispozici taxíky;
- ✓ **vlakem** – díky přímému železničnímu **spojení s Pragou** a největšími polskými městy;
- ✓ **autobusem** – např. z Prahy do Krakova; autobusovou dopravu mezi největšími polskými městy i místní spoje po celém Małopolsku řídí autobusové nádraží – Regionalny Dworzec Autobusowy v Krakově;
- ✓ **autem** – po překročení hranic lze na některém z polsko-českých přechodů využít dobře rozvinutou místní silniční síť nebo se napojit na placenou dálnici **A4 na úseku Katowice-Krakov**.

MAŁOPOLSKO- - CZESKÉ WĄTKI HISTORYCZNE

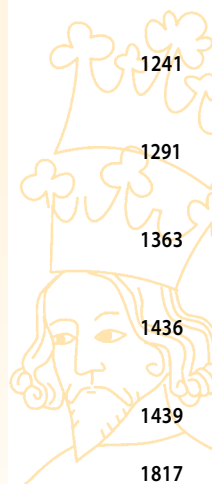

- VIII w.** książę Krak, syn nadweltańskiego wodza Czecha, zabija smoka i wraz z córką Wandą wprowadza się na Wawel
- IX w.** Świętopełk, książę wielkomorawski, zajmuje tereny Małopolski
- X w.** z inicjatywy czeskich misjonarzy powstaje na Wawelu rotunda św. św. Feliksa i Adauka
- 996** z Pragi przybywa biskup Wojciech Sławnikowic, głosi w Małopolsce chrześcijaństwo
- 1148** na krakowskie wzgórce św. Salwatora przybywają z czeskich Doksanów zakonnice i zakonnicy zgromadzenia premonstratensów
- 1163** do Miechowa przybywają z Jerozolimy czescy mnisi Zakonu Strażników Grobu Pańskiego
- 1237** dzięki praskiej ksieni klarysek Agnieszce Przemyslidce przybywają do Krakowa franciszkanie z nadweltańskich
- 1241** podczas najazdu Tatarów na Kraków ginie grający na alarm morawski hejnalista
- 1291** wojska czeskie opanowują w imieniu króla Czech Wacława II Kraków; w czasie 15-letnich rządów czeskich miasto zostaje obwarowane kamiennym murem obronnym
- 1363** w Krakowie ma miejsce ślub Karola IV, cesarza rzymskiego i króla Czech z Elżbietą Pomorzanką, wnuczką króla Kazimierza Wielkiego
- 1436** biskup krakowski Zbigniew Oleśnicki ustanawia patronami Regni Poloniae świętych: Wacława, Wojciecha, Floriana i Stanisława
- 1439** w bitwie pod Grotnikami ginie przywódca polskich husytów Spytko z Melsztyna
- 1817** w katedrze na Wawelu trwają uroczystości pogrzebowe marszałka Francji księcia Józefa Poniatońskiego, syna Polaka i Czeszki
- 1865** na Uniwersytecie Jagiellońskim powstaje katedra filologii słowiańskiej
- 1893** w krakowskiej restauracji Josefa Frimmla odbywa się zebranie założycielskie stowarzyszenia „Česka Beseda”

MAŁOPOLSKO- - ČESKÉ HISTORICKÉ UDÁLOSTI

- 8. stol.** książę Krak (Krok), syn praotce Čecha, zabijí draka a společně s dcerou Wandou se stěhuje na Wawel
- 9. stol.** velkomoravský kníže Svatopluk obsazuje pozdější Małopolsko
- 10. stol.** výstava rotundy sv. Felixe a sv. Adauka na Wawelu, jedné z nejstarších stop přítomnosti Čechů v Krakově
- 996** z Prahy přichází biskup Vojtěch Sławnikovec; budoucí světec, před misijní výpravou do Pruska putuje po Małopolsku a činí zázraky
- 1148** na krakovském návrší sv. Bronislavy ve čtvrti Zwierzyniec se usilují řeholnice a řeholníci řádu premonstrátů z Doksan
- 1163** do malopolského Miechowa přijíždějí z Jeruzaléma první rytíři řádu Božího hrobu, Češi a Němci, s několika pytli země z hory Golgoty
- 1237** díky pražské abatyši řádu klarisek Anežce České (dceři českého krále Přemysla Otakara I.), přijíždějí z Prahy do Krakova první františkáni
- 1241** první nájezd Tatarů na Krakov; podle legendy zahynul na věži Mariánského kostela moravský trubač troubící na poplách
- 1291** česká vojska jménem svého krále Václava II. obsazují Krakov; české oddíly zůstanou v Krakově celých 15 let a v té době vyrůstají kolem wawelského návrší kamenné hradby český král Karel IV., císař Svaté říše římské, se žení v Krakově s Alžbětou Pomořanskou, vnučkou polského krále Kazimíra Velikého
- 1363** krakovský biskup Zbýhnhv Olešnický ustanovuje patrony Polského království: sv. Václava, sv. Vojtěcha, sv. Floriána a sv. Stanislava; první dva byli českého původu
- 1439** v bitvě u Grotnik zahynul vůdce polských husitů Spytek z Melsztyna
- 1817** v katedrále na Wawelu se uskutečnil pohřeb francouzského maršála knížete Josefa Poniatošského, syna Poláka a Česky
- 1865** na Jagellonské univerzitě je založena katedra slovanské filologie

- 1897** w Dolinie Strążyskiej w Tatrach wmurowana zostaje na skale tablica ku czci Edvarda Jelinka, českého literata, przyjaciela Polaków
- 1914** na rozkaz Józefa Piłsudskiego czeski kapitan Ottokar Brzoza-Brzezina przystępuje do tworzenia kadr artylerii Legionów Polskich
- 1989** w miastach Małopolski tłumy skandują propozycję objęcia władzy przez czechosłowackiego prezydenta: „Havel na Wawel!”
- 2012** w Krakowie odbywa się czwarty festiwal win i kuchni krajów CK Monarchii, w czasie którego można skosztować czeskich przysmaków i poznać ofertę miejsc turystycznych w Republice Czeskiej

- 1893** v krakovské restauraci Josefa Frimmla se uskutečnila zakládající schůze sdružení Česká beseda
- 1897** díky Henryku Sienkiewiczovi je na skále v Strážyské dolině v Tatrách umístěna pamětní deska k počtě velkého přítele Poláků, českého literáta a publicisty Edvarda Jelínka
- 1914** na rozkaz Józefa Piłsudského formuje český kapitán v rakouských službách Ottokar Brzoza-Brzezina dělostřelecké oddíly polských legií
- 1989** v Krakově a v jiných malopolských městech davy skandují během návštěvy československého prezidenta „volební“ heslo: „Havel na Wawel!”
- 2012** v Krakově se koná čtvrtý festival vína a gastronomie zemí bývalé c. k. monarchie, v rámci kterého lze ochutnat speciality české kuchyně a seznámit se s nabídkou turistických možností v České republice

ZAPRASZAMY
DO ZWIEDZANIA
MAŁOPOLSKI
ŚLADAMI
CZECHÓW

ZVEME VÁS
K NÁVŠTĚVĚ
MALOPOLSKA
PO STOPÁCH
ČECHŮ

STOLICA
REGIONU

- ✓ kolebka polskiej kultury
- ✓ dawna stolica Polski, miejsce koronacji i pochówku władców Polski
- ✓ miasto najstarszego w kraju uniwersytetu
- ✓ przyciąga najstarszym w kraju uniwersytetem, klimatem kulturalnym, sanktuariami i relikwiami świętych, atmosferą miasta, zabytkami, pamięcią o papieżu Janie Pawle II
- ✓ Dzielnice Stare Miasto oraz Kazimierz, wpisane na pierwszą Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO

HLAVNÍ MĚSTO
REGIONU

- ✓ kolébka polské kultury
- ✓ bývalé hlavní město Polska, místo korunovací i posledního odpočinku polských králů
- ✓ místo s neopakovatelnou atmosférou, bohatou kulturní historií a univerzitou, která je nejstarší v zemi
- ✓ poutníky přitahují svatostánky, relikvie svatých a upomínky na pobyt a poutě papeže Jana Pavla II.
- ✓ Staré město obklopené parkem Planty a Kazimierz, stará židovská čtvrť, jsou zapsány na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO

KOPCE KRAKA I WANDY
MOHYLY KRAKA A WANDY

Rekawka – kopiec Kraka/Krakova mohyla – tradiční Rekawka, fot. D. Zaród

Barbakan, fot. M. Żerański

Sukiennice, fot. P. Barszcz

Wawel, fot. P. Barszczowski

KOPIEC KRAKA

- ✓ mogiła **księcia Kraka**, legendarnego założyciela Krakowa, syna słowiańskiego **wodza Czecha**
- ✓ usypany w VII w., ma 16 m wysokości
- ✓ Lokalizacja Kraków-Podgórze

KOPIEC WANDY

- ✓ mogiła **księżniczki Wandy**, córki księcia Kraka, która według legendy obroniła Kraków przed najazdem rycerzy germańskiego księcia Rydygiera
- ✓ usypany ok. VII-VIII w., ma 14 m wysokości
- ✓ Lokalizacja Kraków- Nowa Huta

KRAKOVA MOTYLA

- ✓ mohyla **knížete Kraka**, legendárního zakladatele Krakova, syna slovanského **vládce Čecha**
- ✓ byla navržena v 7. stol., je 16 m vysoká
- ✓ Krakov – čtvrť Podgórze Wandina motyla

WANDINA MOTYLA

- ✓ mohyla **kněžny Wandy**, Krakovy dcery, jež se podle legendy postavila do čela vojska bránícího Krakov před nájazdem rytířů německého knížete Rüdigera
- ✓ byla navržena asi v 7.-8. stol., je 14 m vysoká
- ✓ Krakov – čtvrť Nowa Huta

WZGÓRZE
WAWELSKIE

KATEDRA NA WAWELU

- ✓ miejsce koronacji i pochówku królów Polskich
- ✓ gotycka **bazylika archikatedralna pw. św. Stanisława**, krakowskiego biskupa, i **św. Wacława**, czeskiego księcia z dynastii Przemysłidów
- ✓ we wnętrzu **oltarz św. Wacława**, rzeźby świętego
- ✓ w podziemiach sarkofag **gen. Józefa Poniatowskiego**, półkrwi Czecha, naczelnego wodza wojsk Księstwa Warszawskiego

ROTUNDA NAJSWIĘTSZEJ
MARII PANNY

- ✓ tzw. **rotunda św. św. Feliksa i Adaukta** z czasów działalności w Krakowie biskupów z Wielkich Moraw (ok. X w.)

MURY OBRONNE

- ✓ wybudowane na przełomie XIII i XIV w. przez władającego w Małopolsce króla **czeskiego Wacława II**
- ✓ około 2,40 m szerokości i 6 m wysokości
- ✓ rozebrane w XIX w. i zamienione na Planty
- ✓ do dnia dzisiejszego zachowana została Brama Floriańska, połączona kamiennym murem z 3 basztami: Pasamoników, Stolarską i Ciesielską
- ✓ w sezonie letnim czynna trasa turystyczna „Mury Obronne” w ramach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

WAWEL

WAWELSKÁ KATEDRÁLA

- ✓ gotická **katedrální bazilika svatého Stanislava a svatého Václava**, krakovského biskupa a českého knížete z rodu Přemyslovců
- ✓ místo korunovace a posledního odpočinku polských králů
- ✓ uvnitř **oltář sv. Václava** a světcovy sochy
- ✓ v katedrální kryptě se nachází sarkofág **gen. Józefa Poniatowského**, napůl Čecha, hlavního vojevůdce vojska Varšavského knížectví a maršála Francie

ROTUNDA NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY
MARIE NA WAWELU

- ✓ tzv. **rotunda sv. Felixe a Adaukta**, postavena na přelomu 10. a 11. století, kdy na Wavel přišli cyrilometodějští misionáři a biskupové z Velkomoravské říše

KRAKOVSKÉ HRADBY

- ✓ na přelomu 13. a 14. stol. je nechal vystavět nový malopolský panovník, **český král Václav II.**
- ✓ dosahují 2,4 m šířky a 6 m výšky
- ✓ rozebrány v 19. stol., dnes historické centrum Krakova lemuje park Planty
- ✓ dochovala se reprezentativní Floriańska brána spojená kamennou zdí s baštami Pasamoniků, Stolarskou a Ciesielskou
- ✓ v letní sezóně je možné si zbytky gotických hradeb prohlédnout na turistické trase „Mury obronne”, kterou zpřístupnilo Muzeum Historického Miasta Krakowa

KAMIENICA
PINOCIŃSKICH

- ✓ w 1364 r. odbyła się słynna „**Uczta u Wierzyńka**”, zorganizowana przez kupca Mikołaja Wierzyńka dla gości zjazdu monarchów w Krakowie
- ✓ w „Uczcie u Wierzyńka” uczestniczył król Polski Kazimierz Wielki, cesarz rzymski i król czeski Karol IV Luksemburski, a także królowie Węgier, Danii i Cypru oraz liczni książęta
- ✓ kamienica została przekształcona w krakowską restaurację „Wierzynek”

DŮM
PINOCIŃSKÝCH

- ✓ zde v r. 1364 krakovský kupec Mikołaj Wierzynek uspořádal velkou hostinu na počest sněmu panovníků
- ✓ na hostinu u Wierzyńka se kromě polského krále Kazimíra Velikého dostavil římský císař a český král Karel IV. a také uherští, dáňští a kyperští králové a mnoho knížat
- ✓ dnes se v legendárním domě nachází krakovská restaurace Wierzynek

Kamienica Pinocińskich w Krakowie/Dům Pinocińských v Krakově, fot. M. Żerański

Restauracja „Wierzynek”/Restaurace Wierzynek, fot. M. Żerański

Kościół Mariacki/Mariánský kostel, fot. M. Żerański

HEJNAŁ MARIACKI

- ✓ jeden z symboli Krakowa, przywieziony w XIV w. przez węgierskich kupców
- ✓ legenda głosi, że w 1241 r. podczas pierwszego najazdu Tatarów na Kraków gardło ostrzegającego miasto przed zbliżającym się wrogiem hejnalisty, przeszyla strzała z tatarskiego łuku. Odważnym trębaczem, który zginął, by ocalić miasto, był Czechem pochodzący z Moraw
- ✓ do dnia dzisiejszego z okna wyższej z wież Kościoła Mariackiego, co godzinę hejnal rozbrzmiewa na cztery strony świata

KRAKOVSKÝ HEJNAL

- ✓ hejnal přivezli do Krakova ve 14. století maďarští kupci
- ✓ podle legendy se melodie hejnalu pokaždé přeruší na paměť události z r. 1241, kdy hrdlo trubače, varujícího město před blížícím se nepřítelem, prostřelil šíp z tatarského luku; **odvážný trubač**, který zemřel, aby zachránil město, prý pocházel z Moravy
- ✓ dnes se hraje hejnal každých 60 minut 24 hodin denně do čtyř světových stran z okénka vyšší věže **Mariánského kostela**; trubači jsou členové hasičského sboru

Hejnal Mariacki/Krakovský hejnal, fot. M. Zaręba

KOŚCIÓŁ ŚW. WOJCIECHA

- ✓ powstał około XII w.
- ✓ w kościele tym modlił się biskup praski **Wojciech Sławnikowic** w czasie pobytu w Krakowie (995–996), przed swą podróżą misyjną do pogańskich Prusów
- ✓ we wnętrzu widnieje rzeźba **św. Wojciecha** oraz jego obraz przedstawiający świętego, a także **relikwiarz św. Jana Nepomucena**, praskiego kanonika i męczennika

KOŚCIÓŁ FRANCISZKANÓW

- ✓ Zakon Braci Mniejszych sprowadzony do Krakowa z Pragi w 1237 r., przez księcia Henryka Pobożnego i jego żonę **Annę Przemyslidkę**, córkę czeskiego króla Przemysła Ottokara I
- ✓ krakowski kościół i klasztor są jedynymi w Polsce, przy których franciszkanie trwają nieprzerwanie od momentu ich powstania
- ✓ świątynię zdobią witraże i polichromia wybitnego polskiego XIX-wiecznego artysty Stanisława Wyspiańskiego

Kościół św. Wojciecha w Krakowie/Kostel sv. Vojtěcha v Krakově, fot. M. Żerański

Kościół i klasztor Franciszkanów w Krakowie/Františkánský kostel a klášter v Krakově, fot. M. Żerański

Makieta kościoła i klasztoru Franciszkanów/Maketa františkánského kostela a kláštera, fot. M. Żerański

KOSTEL SV. VOJTĚCHA

- ✓ byl postaven počátkem 12. stol.
- ✓ podle legendy se tu modlil a kázal pražský biskup **Vojtěch Slavnikovec**, jenž pobýval v Krakově (995–996) před svou misijní cestou do pohanského Pruska
- ✓ interiér zdobí **socha sv. Vojtěcha** a **obraz**, na němž je světec znázorněn
- ✓ v kostele se rovněž nachází **relikviář** českého svätce **Jana Nepomuckého** a jeho socha zdobí římsu zdejší kaple blahoslaveného Vincenta Kadlubka

Kościół Karmelitów w Krakowie/Karmelitánský kostel v Krakově, fot. M. Żerański

Kościół Karmelitów w Krakowie/Karmelitánský kostel v Krakově, fot. S. Gacek

Kościół Norbertanek w Krakowie/Kostel a klášter norbertinek v Krakově, fot. M. Żerański

FRANTIŠKÁNSKÝ KOSTEL

- ✓ Řád menších bratří se do Krakova přistěhoval z Prahy v roce 1237 na žádost knížete Jindřicha II. Pobožného a jeho manželky **Anny Přemyslovny**, dcery českého krále Přemysla Otakara I.
- ✓ františkánský kostel s klášterem jako jediný v Polsku nepřetržitě sídlí od chvíle svého založení na téže místě, kde byl vystavěn
- ✓ interiér kostela zdobí vitráže a polichromie od významného polského umělce Stanisława Wyspiańskiego (19. stol.)

KOŚCIÓŁ KARMELITÓW

- ✓ w 1397 r. do Krakowa przybyli bracia Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel znad Wełtawy
- ✓ klasztor Karmelitów i kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny wybudowano dzięki fundacji królowej **Jadwigi** i jej męża **Władysława Jagiełły**
- ✓ Czeszy zakonnicy przywieźli ze sobą sprzęt liturgiczny i księgi, do dziś zachował się zbiór pieśni liturgicznych *Antiphonarium de sanctis tempore hiemali*
- ✓ od 1411 r. klasztor Karmelitów podlegał prowincji praskiej

KOŚCIÓŁ NORBERTANEK

- ✓ w 1162 r., na wzgórzu św. Salwatora na Zwierzyńcu z klasztoru w Doksanach w Czechach przybyły zakonnice reguły św. Norberta
- ✓ krakowskie norbertanki – Panny Zwierzynieckie – to najstarszy żeński zakon w Polsce
- ✓ w XIX w. proboszczem parafii na Zwierzyńcu był ksiądz **Eugen Tupý**, kanonik zakonu premonstratensów w Pradze, znany w Czechach jako poeta **Boleslav Jablonský**
- ✓ w czerwcu wyrusza z klasztornej dziedzina kolorowy pochód Lajkonika, muzykantów i włóczków

KARMELITÁNSKÝ KOSTEL

- ✓ v r. 1397 přišli z Prahy do Krakova první bratři Nejsvětější Panny Marie z hory Karmel
- ✓ díky podpoře královny **Hedviky** a jejího muže **Vladislava Jagella**, byl těsně za městskými hradbami na místě zvaném Písek vybudován klášter karmelitánů a kostel zasvěcený Nejsvětější Panně Marii
- ✓ čeští mniši s sebou přivezli liturgické náčiní, vybavení a knihy, z nichž se dodnes dochovala sbírka liturgických písní *Antiphonarium de sanctis tempore hiemali*
- ✓ od r. 1411 klášter karmelitánů patřil pod pražskou provincii

KOSTEL PREMONSTRÁTEK

- ✓ v r. 1162 se poblíž kopce sv. Salvátora (čtvrť Zwierzyniec) usadily sestry řádu sv. Norberta z českého **kláštera v Doksanech**
- ✓ krakovským premonstrátkám se říkalo **panny ze Zwierzynova** a je to nejstarší ženský řeholní řád v Polsku
- ✓ v 19. stol. zde plnil funkci řeholního kanovníka kněz **Karel Eugen Tupý**, v Čechách známý pod uměleckým pseudonymem **Boleslav Jablonský**
- ✓ v červnu z klášterního nádvoří vyráží do krakovských ulic za doprovodu muzikantů a vorařů pestrobarevná tančící postava: napůl Tatar, napůl kůň, zvaný **Lajkonik**

Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie/Collegium Maius – muzeum Jagiellońskiej univerzity, fot. M. Zerański

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI

- ✓ założony w Krakowie w 1364 r.
- ✓ kadra profesorska i rektorzy uczelni kształcili się głównie w Pradze
- ✓ gotycki budynek Collegium Maius – najstarsza zachowana siedziba Akademii Krakowskiej, przekształciło się w uniwersyteckie muzeum
- ✓ w 1818r., odbyły się pierwsze cykliczne wykłady z języka czeskiego

ZNANI CZESI

Hrabia Kazimierz Badeni
– absolwent krakowskiej uczelni, premier rządu Austro-Węgier, w 1897 r. zrównał w prawach język czeski z niemieckim na terenie Czech i Moraw

KAZIMIERZ – STARA DZIELNICA ŻYDOWSKA

- ✓ dzielnica Krakowa wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO z ufundowaną w 1553 r. synagogą i cmentarzem Remuh, z grobami wielu czołowych postaci znanych w żydowskim świecie, często związanych z Pragą

JAGELLONSKÁ UNIVERZITA

- ✓ první polská vysoká škola (studium generale) byla v Krakově založena v r. 1364
- ✓ polský král získal pro krakovskou školu profesorský sbor, který působil především v Praze
- ✓ nejstarší dochovanou budovou Krakovské akademie (od r. 1817 nesla název Jagellonská univerzita) je gotické Collegium Maius, dnes univerzitní muzeum
- ✓ nejdější tradice studia a výzkumu češtiny v Polsku, první pravidelné přednášky o českém jazyce se zde konaly v r. 1818

MEZI VÝZNAMNÉ A ZASLOUŽILÉ OBYVATELE MĚSTA PATŘILI I ČEŠI:

Kazimír hrabě Badeni, rakouský ministerský předseda; v r. 1897 vydal vládní jazyková nařízení, podle nichž měla být čeština v úředním styku na celém území Čech a Moravy postavena na úroveň němčiny

KAZIMIERZ – BÝVALÁ ŽIDOVSKÁ ČTVRŤ

- ✓ krakovská čtvrť zapsaná na seznamu světového dědictví UNESCO se synagogou založenou v roce 1553 a hřbitovem Remuh, na kterém se nacházejí hroby mnoha předních osobností židovského světa, často spojených s Pragou

Cmentarz żydowski na Kazimierzu w Krakowie/Židovský hřbitov – Kazimierz v Krakově, fot. arch. UMMWM

Dom Jana Matejki w Krakowie/Matejkův dům v Krakově, fot. M. Zerański

ZNANI CZESI

- ✓ **JAKUB POLAK** – rabin z Prahy, w 1503 r. założył na Kazimierzu pierwszą polską wyższą szkołę talmudyczną jesziwę
- ✓ **Dawid Gans ben Solomon** – absolwent krakowskiej jesziwy, praski kronikarz, astronom, matematyk i geograf
- ✓ **Jehuda Liva ben Becalel** – rabin w Pradze i na krakowskim Kazimierzu, twórca Golema
- ✓ **Jom Tow Lipmann ben Natan ha-Lewi Heller** – rektor krakowskiej jesziwy, praski rabin, pochowany na cmentarzu Remu na krakowskim Kazimierzu
- ✓ **Oskar Schindler** – czeski Niemiec Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, w czasie II wojny światowej uratował ponad tysiąc krakowskich Żydów

MEZI VÝZNAMNÉ A ZASLOUŽILÉ OBYVATELE MĚSTA PATŘILI I ČEŠI:

- ✓ **Jakub Polak** – rabin z Prahy, v r. 1503 založil v Kazimierzi první talmudickou školu, ješivu
- ✓ **David ben Šlomo Gans** – absolvent krakovské ješivy, pražský kronikář, astronom, matematik a zeměpisec
- ✓ **Jehuda Liva ben Becalel** (zvaný rabi Löw), pražský a krakovský rabin, strůjce Golema
- ✓ **Geršon Saul Jom Tov Lipmann ben Natan ha-Levi Heller** – rektor krakovské ješivy, pražský rabin, byl pochován na hřbitově Remu (Kazimierz)
- ✓ **Oskar Schindler** – český Němec, Spravedlivý mezi národy, za druhé světové války zachránil více než tisíc krakovských Židů

JAN MATEJKO. POLSKI MALARZ CZESKIEGO POCODZENIA

- ✓ XIX-wieczny malarz batalista
- ✓ **syn czeskiego muzyka** spod Hradca Králové i krakowskiej mieszczyzny
- ✓ jego najslawniejszym dziełem jest obraz **Bitwa pod Grunwaldem** z postaciami czeskiego bohatera narodowego i wodza wojsk husyckich **Jana Žižky z Trocnova**
- ✓ w Krakowie otworzono Dom Matejki, w którym zobaczycy można ekspozycję związaną z życiem i twórczością artysty
- ✓ w Krzesławicach stoi dworek Matejki z izbą pamiątek po wielkim malarzu

JAN MATEJKO – POLSKÝ MALÍŘ S ČESKÝM PŮVODEM

- ✓ slavný malíř historických bitevních scén, vlastenec a velký Polák
- ✓ **syn českého hudebníka** z Hradce Králové a krakovské měšťanky
- ✓ na slavném obraze **Bitva u Grunwaldu** znázornil postavu českého národního hrdiny, vůdce husitských vojsk **Jana Žižky z Trocnova**
- ✓ **Matejkův dům** – expozice věnovaná životu i tvorbě umělce, oddělení krakovského Národního muzea
- ✓ v Krzesławicach u Krakova (čtvrť Nowa Huta) se ve **šlechtickém dvorku**, v němž každé léto odpočíval a maloval obrazy, nachází jeho pamětní pokoj

MIECHÓW BAZYLIKA BOŻOGROBCÓW

- ✓ mnisi Zakonu Kanoników Regularnych Stróżów Grobu Chrystusowego przybyli do Miechowa w 1163 r.
- ✓ bracia miechowici, głównie Czesi i Niemcy, wybudowali w Miechowie klasztor z repliką Grobu Pańskiego w Jerozolimie
- ✓ wśród prepozytów (opatów) zakonu byli w XIII w. Czesi – Gerard z Pragi i Henryk z Nysy
- ✓ dziś do gotyckiej Bazyliki pw. Grobu Bożego w Miechowie pielgrzymują wierni, a w kościołach rzymskokatolickich trwa tradycja zdobienia w Wielki Piątek Grobów Pańskich

MIECHÓW BAZYLICA BOŻEHROBĆ

- ✓ bratři a rytíři řádu Božího hrobu přišli do Miechova v r. 1163
- ✓ bratři miechowité, nejčastěji českého a německého původu, zde postavili klášter s replikou jeruzalémského Božího hrobu
- ✓ zdejšími opaty byli ve 13. stol. i Češi – Gerhard Pražský a Jindřich z Nisy
- ✓ dnes gotickou baziliku Božího hrobu navštěvují tisíce poutníků a v římskokatolických kostelech dodnes přetrvává velkopáteční tradice zdobení Božího hrobu

Brama Seklerska w Starym Sączu/Seklerská brána v Starém Sączu, fot. S. Gacek

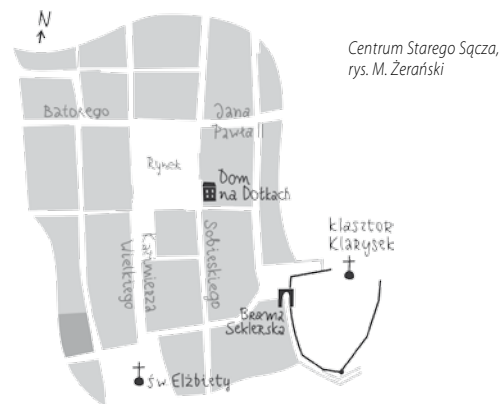
Klasztor Klarysek w Starym Sączu/Klásterní komplex řádu klarisek, fot. arch. UMWM

TARNÓW BAZYLIKA KATEDRALNA

- ✓ „Perla polskiego renesansu” – swój rozwój w XVI w. zawdzięcza potężnemu rodowi Tarnowskich
- ✓ gotycka Bazylika Katedralna, a w niej znajdują się najwyższe w Europie pomniki nagrobne Tarnowskich
- ✓ kaplica Rozesłania Apostołów w bazylice ufundowana w XV w. przez wojewodę krakowskiego Jana Tarnowskiego i jego żonę, Czeszkę Elżbietę ze Šternberka
- ✓ Jan Amor Tarnowski – wnuk wojewody Tarnowskiego i Elżbiety ze Šternberka, hetman wielki koronny, wybitny znawca wojskowości
- ✓ w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie tryptyk przedstawiający męczeństwo czeskiego misjonarza św. Wojciecha

TARNOV KATEDRÁLNÍ BAZILIKA

- ✓ Tarnov – „perla polské renesance” – za svůj velkolepý rozvoj, k němuž došlo v 16. století, vděčí vznešenému rodu Tarnovských
- ✓ v gotické katedrále se nachází krásné a netypicky velké náhrobky Tarnovských
- ✓ kaple Rozeslání svatých apoštolů, kterou dal v r. 1415 postavit krakovský vojvoda Jan Tarnovský, jehož manželka Alžběta pocházela z rodu Šternberků
- ✓ jejich vnuk Jan Amor Tarnovský, velký korunní hejtman, si vybudoval pověst významného vojenského znalce
- ✓ v Diecézním muzeu můžeme obdivovat triptych zobrazující mučednickou smrt českého misionáře sv. Vojtěcha

Centrum Starého Sącza, rys. M. Zerański

Centrum Starého Sącza, ilustr. M. Zerański

STARY SACZ KLASZTOR KLARYSEK

- ✓ Stary Sącz to XIII-wieczne miasteczko u zbiegu Popradu i Dunajca
- ✓ rezerwat 715 zabytkowych domów ze średniowiecznym układem urbanistycznym i zespołem klasztornym ss. klarysek
- ✓ w 1280 r. księżna węgierska Kinga ufundowała dwa klasztory: franciszkanów i klarysek
- ✓ starosądecy Bracia Mniejsi podlegali czesko-polskiej prowincji franciszkanów, sprawując nadzór nad siostrami klaryskami i posługę duszpasterską

STARY SACZ KLÁŠTER KLARISEK

- ✓ městečko ze 13. stol. ležící nad soutokem Dunajce a Popradu
- ✓ chráněná městská památková rezervace s dokonale zachovalým středověkým městským jádrem tvořeným 715 historickými budovami, nad nímž se tyčí klášterní komplex řádu klarisek
- ✓ v r. 1280 zde uherská kněžna Kunhuta (Kinga) nechala založit dva kláštery – pro mužský řád františkánů a ženský řád klarisek
- ✓ minority ze Starého Sącze byli podřízeni česko-polské františkánské provincii, dohlíželi na sestry klarisky a plnili své liturgické povinnosti

Makieta bazyliki w Miechowie/Maketa baziliky, fot. M. Zerański

Replika Grobu Pańskiego w bazylice w Miechowie/Replika Božího hrobu – bazilika v Miechově, fot. M. Zerański

Ratusz w Tarnowie/Radnice v Tarnově, fot. K. Gzyl

Bazylika Katedralna w Tarnowie/ Katedrála v Tarnově, fot. M. Zareba

NOWY SĄCZ

ZAMEK I UKŁAD MIASTA

- ✓ w 1292 r. lokacji miasta na prawie magdeburskim dokonał król Czech Wacław II
- ✓ w XV w. na zamku nauki pobierał Władysław II Jagiellończyk, późniejszy król Czech
- ✓ Michał Sędziwój - alchemik, który w XVI w. na oczach czeskiego króla Rudolfa II Habsburga zamienił ołów w złoto

CHEŁMEK

„DRUGI ZLÍN”

- ✓ do II wojny światowej Stolica Polskich Butów, za sprawą czeskiego przemysłu obuwniczego
- ✓ w 1931 r. czeski przedsiębiorca Tomáš Baťa wybudował tu hale produkujące obuwie i domy dla robotników fabryki
- ✓ dyrektor zakładu Baťa w Chełmku, Czech Alojzy Gabesam doprowadził do otwarcia w Polsce 440 sklepów firmowych
- ✓ w 2007 r. Tomáš Jan Baťa Junior otworzył Dom Pamięci Baťy i otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Gminy Chełmek
- ✓ w mieście działa Stowarzyszenie „Klubu Idei Tomasza Baťy”

SŁYNNI CZESI

- ✓ **ksiądz Jan Machaczek** – w XIX w. proboszcz-facecjonista
- ✓ **Karol Slavik** – burmistrz; doktor nauk medycznych; zorganizował obronę przeciwpożarową miasta; zmarł ratując mieszkańców z pożaru
- ✓ **Roman Sichrawa** – burmistrz; doktor prawa; zmuszony przez gestapo do sporządzenia listy 10 zakładników, dziesięciokrotnie wpisał siebie

Dom Pamięci Baťy w Chełmku/Pamětní Baťův dům v Chełmku, fot. M. Żerański

NOWY SĄCZ

ZÁMEK A USPOŘÁDÁNÍ MĚSTA

- ✓ polsko-české počátky historie města – během svého panování v Malopolsku vydal v r. 1292 český král Václav II. zakládací listinu města podle magdeburského práva
- ✓ pozůstatky královského hradu ze 14. stol. – zde v letech 1469–1471 studoval budoucí český král Vladislav II. Jagellonský
- ✓ Michal Sendivoj – alchymista, který v 16. stol. před očima císaře Rudolfa II. proměnil vřící olovo ve zlato

CHEŁMEK

„DRUHÝ ZLÍN”

- ✓ až do druhé světové války se mu díky českému obuvnickému průmyslu říkalo „hlavní město polských bot“
- ✓ v r. 1931 zde český podnikatel Tomáš Baťa začal s výstavbou výrobních hal na koženou a gumovou obuv a sídliště s domky pro tovární dělníky
- ✓ Alois Gabesam, český ředitel společnosti Baťa v Chełmku, se zasloužil o otevření 440 firemních obchodů na území celého Polska
- ✓ v r. 2007 Tomáš Baťa mladší slavnostně otevřel v Chełmku Pamětní Baťův dům a převzal titul čestného občana města
- ✓ působí zde spolek Klub myšlenek Tomáše Baťy

Ratusz w Nowym Sączu/Radnice v Nowém Sączu, fot. J. Gorlach

Ruiny zámku w Nowym Sączu/Pozůstatky královského hradu, fot. M. Zaręba

MEZI VÝZNAMNÉ A ZASLOUŽILÉ OBYVATELE MĚSTA PATŘILI I ČEŠI:

- ✓ **kněz Jan Machaczek** – v letech 1853–1882 místní farář, známý v celém Malopolsku jako velký vtipálek
- ✓ **Karol Slavik** – starosta, doktor lékařských věd; zřídil protipožární ochranu města, zemřel v r. 1894, když zachraňoval obyvatele během velkého požáru
- ✓ **Roman Sichrawa** – starosta, doktor práv; v r. 1939 byl gestapem přinucen napsat seznam deseti obyvatel města, kteří měli posloužit jako rukojmí – starosta do něj desetkrát napsal své jméno

Ruiny zamku w Melsztynie/Zřícenina zámku v Melsztyně, fot. S. Gacek

MELSZTYN

ZAMEK RYCERZA SPYTKA

- ✓ ruiny XV-wiecznej siedziby rycerza Spytka z Melsztyna, przywódcy polskich husytów

SPYTEK Z MELSZTYNA

- ✓ udzielał pomocy zbrojnym wyprawom Polaków do Czech w celu wsparcia czeskich husytów
- ✓ w 1439 r. w Nowym Mieście Korczynie zawiązał konfederację polskich husytów, którzy sprzeciwiali się rządowi biskupa Zbigniewa Oleśnickiego w Polsce

MELSZTYN

ZÁMEK RYTÍŘE SPYTKA

- ✓ zřícenina středověkého sídla rytíře Spytka, velitele polských husitů

SPYTEK Z MELSZTYNA

- ✓ podporoval válečné výpravy Poláků do Čech ve snaze pomoci českým husitům
- ✓ v r. 1439 založil v obci Nowe Miasto Korczyn konfederaci polských husitů, která bojovala proti vládě biskupa Oleśnického v Polsku

Zamek w Oświęcimiu/Zámek v Osvětimi, fot. arch. Urząd Miasta Oświęcim

OŚWIĘCIM - ZAMEK I MUZEUM AUSCHWITZ-BIRKENAU

ZAMEK W OŚWIĘCIMIU

- ✓ gród kasztelański o ponad 800-letniej historii
- ✓ w 1327 r. książę oświęcimski Jan I Scholastyk złożył hold lenny królowi Czech, Janowi Luksemburskiemu
- ✓ w 1471 r. w zamku książąt oświęcimskich zatrzymał się Władysław II Jagiellończyk, późniejszy król Czeski

PAŃSTWOWE MUZEUM AUSCHWITZ-BIRKENAU W OŚWIĘCIMIU

- ✓ miejsce pamięci i największy cmentarz-pomnik świata, utworzony na terenie byłego hitlerowskiego obozu zagłady Auschwitz-Birkenau
- ✓ w 2002 r. otwarto stałą ekspozycję: Więźniowie z Czech w KL Auschwitz

OŚWIĘCIM ZÁMEK A MUZEUM AUSCHWITZ-BIRKENAU

- ✓ město s více než 800 letou historií, ve středověku bylo sídlem slezských knížat
- ✓ v r. 1327 osvětimský kníže Jan I. Scholastik složil lenní hold českému králi Janu Lucemburskému
- ✓ v r. 1471 navštívil hrad osvětimských knížat budoucí český král Vladislav II. Jagellonský
- ✓ Státní muzeum Auschwitz-Birkenau – pietní místo, největší hřbitov-památník na světě, který se nachází na místě někdejšího nacistického vyhlazovacího tábora; stálá expozice Vězni z Čech v KT Auschwitz

Obóz koncentracijny Auschwitz-Birkenau/Nacistický koncentrační a vyhlazovací tábor Auschwitz-Birkenau, fot. S. Gacek

ZAKOPANE I TATRY

- ✓ **Zakopane** – zimowa stolica Polski u podnóża Tatr, przyciąga klimatem artystycznym i sportowym, drewnianą architekturą zakopiańską i folklorem góralskim
- ✓ **Tatry** – jedyne w Polsce góry typu alpejskiego z najwyższym szczytem **Rysy (2499 m n.p.m.)**
- ✓ **Dolina Strążyska** w polskich Tatrach Zachodnich ze skałą im. **Edwarda Jelinka** i tablicą ku jego czci

Edward Jelínek

praski literat i publicysta, oředownik współpracy polsko-czeskiej, Zakopanego i Tatr; w 1892 r. w zakopiańskim Dworze Tatrzzańskim – siedzibie Towarzystwa Tatrzńskiego – uhonorowany przez najwybitniejszych zakopiańczyków tatrzzańskimi heliograviurami

ZAKOPANE A TATRY

- ✓ **Zakopane**, městu se říká zimní hlavní město Polska, nachází se na úpatí Tater a přitahuje návštěvníky svými uměleckými i sportovními tradicemi, dřevěnou architekturou a horalským folklorem
- ✓ **Tatry**, jediné hory alpského typu v Polsku (nejvyšší hora **Rysy, 2499 m n. m.**)
- ✓ **Strážyska dolina** v polských Tatrách se skálou **Edwarda Jelinka**, kde je umístěna pamětní deska a basreliéf s jeho podobiznou

Skála im. Edwarda Jelinka/Skála Edwarda Jelinka, fot. M. Žeraňski

Edvard Jelínek

pražský literát a publicista, propagátor česko-polské vzájemnosti a spolupráce, milovník Tater a městečka Zakopane; v r. 1892 ve zdejším Tatranském dvoře, v sídle spolku Towarzystwo Tatrzzańskie a místním kulturním centru, věnovala skupina nejvýznamnějších obyvatel Zakopaného polonofilovi z Prahy ozdobnou truhlici s tatranskými rytinami

Siedziba Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Krakowie/ Sídlo Polského tělovýchovného spolku Sokol v Krakově, rys. M. Žeraňski

TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE „SOKÓŁ”

- ✓ powstało w XIX w. na wzór czeskiego „Sokoła”, aby dbać o rozwój sprawności fizycznej i duchowej oraz rozbudzać ducha narodowego
- ✓ piękne „sokolnie” - dawne siedziby Towarzystwa - oglądać można m.in. w: Krakowie, Wieliczce, Nowym Sączu, Starym Sączu, Tarnowie, Trzebinii, Kalwarii, Nowym Targu czy Zakopanem
- ✓ po wybuchu I wojny światowej członkowie towarzystwa „Sokół” wstąpili do Legionów Polskich
- ✓ obecnie polski Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” prowadzi działalność sportową i patriotyczno-wychowawczą

Siedziba Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Krakowie/ Sídlo Polského tělovýchovného spolku Sokol v Krakově, fot. M. Žeraňski

TĚLOVÝCHOVNÝ SPOLEK SOKOL

- ✓ polský Sokol vznikl v 19. století po vzoru České obce sokolské za účelem dbát o rozvoj a tělesnou i duchovní zdatnost a zároveň šířit národního ducha
- ✓ krásné sokolovny – bývalá sídla spolku – najdeme mj. v Krakově, Veličce, Novém a Starém Sączu, Tarnově, Osvětimi, Kalvárii, Novém Targu nebo v Zakopaném
- ✓ když v r. 1914 vypukla první světová válka, malopolský Sokol dodal Polským legiím tisíce dobře školených rekrutů
- ✓ v současnosti polský Svaz tělovýchovných spolků Sokol věnuje velkou pozornost sportovní činnosti a vlastenecké výchově

Dom Kultury „Sokół” w Trzebinii/Kulturní dům Sokol v Trzebinii, fot. M. Žeraňski

Tatry – Dolina Chochołowska/Tatry – Hala Chochołowska, fot. T. Gebuś

Czarny staw gasienicowy/ Pleso Czarny Staw Gąsienicowy, fot. D. Lesniak

Karnawał Góralski/Horalský karneval, fot. D. Zaród

MAŁOPOLSKA KUCHNIA REGIONALNA

Współczesna kuchnia małopolska łączy w sobie tradycje i upodobania kulinarne narodów mieszkających w Małopolsce od wieków: Polaków, Niemców, Austriaków, Żydów, Węgrów, Czechów, Włochów etc.

Zdjęcia/foto:

Bryndza/Brynza,
fot. M. Flis

Kremówki papieskie/
„Papeżski kremśnit”,
fot. arch. UMWM

Oscypki/Ostępkę,
fot. P. Drożdżik

Małopolski Festiwal
Smaku/Malopolský
festival chuti,
fot. M. Zaręba

CZESKIMI PRZYSMAKAMI SERWOWANYMI W MAŁOPOLSCE SĄ:

- ✓ **zupa czosnkowa** posypana żółtym serem i podawana z grzankami
- ✓ **gulasz wołowy z knedlikami**
- ✓ **pieczony karczek** podawany z knedlikami i zasmażaną kapustą
- ✓ **knedle ze śliwkami**, posypane cukrem i przyrumienioną bułką tartą
- ✓ **„smażony sýr”** z sosem tatarskim i frytkami
- ✓ **buchty drożdżowe** z powidłami śliwkowymi
- ✓ **piwo** z czeskich browarów, **wino z morawskich winnic**, **czeski rum** z kofolą, **becherovka**.

Co roku w czasie Małopolskiego Festiwalu Smaku można spróbować regionalnych produktów: oscypków, łączkiej śliwownicy, obwarzanków, soli z Bochni i Wieliczki, kremówek papieskich, kielbasy krakowskiej i lisieckiej, karpia po zatorsku, kwaśnicy...

MALOPOLSKÁ REGIONÁLNÍ KUCHYNĚ

Současná malopolská kuchyně v sobě spojuje tradici a oblíbené chutě všech národů sídlících v Malopolsku napříč stoletími: Poláků, Němců, Rakušanů, Židů, Maďarů, Čechů, Italů, Chorvatů aj.

MEZI ČESKÉ SPECIALITY PŘIPRAVOVANÉ V MALOPOLSKU PATŘÍ:

- ✓ **česneková polévka** se sýrem, podávaná s opečeným chlebem
- ✓ **hovězí guláš s knedlíkem**
- ✓ **pečená krkovice** se zelím a s knedlíkem
- ✓ **švestkové knedlíky** sypané cukrem a smaženou strouhankou
- ✓ **smažený sýr** s tatarskou omáčkou a hranolky
- ✓ **kynuté buchty** se švestkovými povidly
- ✓ **české pivo, moravské víno, český rum s kofolou, becherovka**.

Každým rokem mohou návštěvníci v rámci Malopolského festivalu chuti ochutnat zdejší speciality, k nimž patří tzv. oscypek (ostěpek, pařený a uzený ovčí sýr), obwarzanek (preclík), kwaśnica (zelňačka), kremówka papieska (zákusek „papežský kremśnit”), krakovský a lisiecký salám, zatorský kapr, łączká śliwovice aj.

WYBRANE PUNKTY INFORMACJI TURYSTYCZNEJ KRAKÓW

- Sieć Informacji Miejskiej – www.infokrakow.pl
- ✓ Pawilon Wyspiańskiego, pl. Wszystkich Świętych 2, tel.: 12 616 18 86
 - ✓ Sukiennice, Rynek Główny 1/3, tel.: 12 433 73 10
 - ✓ Międzynarodowy Port Lotniczy Balice, tel.: 12 285 53 41
 - ✓ ul. Powiśle 11, tel.: 513 099 688
 - ✓ ul. Szpitalna 25, tel.: 12 432 01 10
 - ✓ ul. św. Jana 2, tel.: 12 421 77 87
 - ✓ ul. Józefa 7, tel.: 12 422 04 71

Wspólny adres e-mail dla punktów informacji miejskiej:
it.krakow@msit.malopolska.pl

NOWY SĄCZ

Centrum Informacji Turystycznej, ul. Szwedzka 2
tel.: 18 444 24 22, e-mail: it.nowy-sacz@msit.malopolska.pl

TARNÓW

Tarnowskie Centrum Informacji, Rynek 7
tel.: 14 688 90 90, e-mail: it.tarnow@msit.malopolska.pl

WADOWICE

Wadowickie Centrum Informacji Turystycznej, ul. Kościelna 4
tel.: 33 873 23 65, e-mail: it.wadowice@msit.malopolska.pl

OŚWIĘCIM

Miejski Punkt Informacji Turystycznej, ul. Leszczyńskiej 12
tel.: 33 843 00 91, e-mail: it.oswiecim@msit.malopolska.pl

ZAKOPANE

Centrum Informacji Turystycznej, ul. Kościeliska 7
tel.: 18 201 20 04, e-mail: it.zakopane@msit.malopolska.pl

MAŁOPOLSKI SYSTEM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

MALOPOLSKÝ INFORMAČNÍ TURISTICKÝ SYSTÉM

WYBRANA TURISTICKÁ CENTRA KRAKOV

- Oficiální stránky města – www.infokrakow.pl
- ✓ Pavilon Wyspiańskiego, nám. Plac Wszystkich Świętych 2, tel.: +48 12 616 18 86
 - ✓ Sukiennice, Hlavní náměstí – Rynek Główny 1/3, tel.: +48 12 433 73 10
 - ✓ Mezinárodní letiště Balice, tel.: +48 12 285 53 41
 - ✓ ul. Powiśle 11, tel.: +48 513 099 688
 - ✓ ul. Szpitalna 25, tel.: +48 12 432 01 10
 - ✓ ul. św. Jana 2, tel.: +48 12 421 77 87
 - ✓ ul. Józefa 7, tel.: +48 12 422 04 71

Společná e-mailová adresa městských infocenter:
it.krakow@msit.malopolska.pl

NOWY SĄCZ

Turistické informační centrum, ul. Szwedzka 2
tel.: +48 18 444 24 22, e-mail: it.nowy-sacz@msit.malopolska.pl

TARNOV

Tarnovské informační centrum, Náměstí – Rynek 7
tel.: +48 14 688 90 90, e-mail: it.tarnow@msit.malopolska.pl

WADOWICE

Wadowické turistické informační centrum, ul. Kościelna 4
tel.: +48 33 873 23 65, e-mail: it.wadowice@msit.malopolska.pl

OSWĚCIM

Městské turistické informační centrum, ul. Leszczyńskiej 12
tel.: +48 33 843 00 91, e-mail: it.oswiecim@msit.malopolska.pl

ZAKOPANE

Turistické informační centrum, ul. Kościeliska 7
tel.: +48 18 201 20 04, e-mail: it.zakopane@msit.malopolska.pl

www.ceskemalopolsko.cz

